

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb

Philip Bille

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb

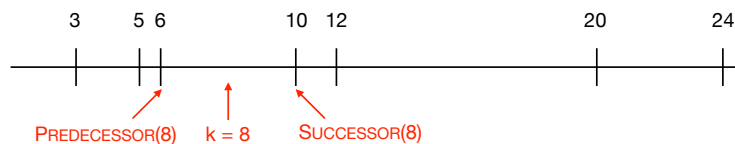
Nærmeste naboer

• **Nærmeste naboer.** Vedligehold en dynamisk mængde S af elementer. Hvert element har en nøgle $x.key$ og satellitdata $x.data$.

• **Nærmeste naboer operationer.**

- $PREDECESSOR(k)$: returner element x med **største** nøgle $\leq k$.
- $SUCCESSOR(k)$: returner element x med **mindste** nøgle $\geq k$.
- $INSERT(x)$: tilføj x til S (vi antager x ikke findes i forvejen)
- $DELETE(x)$: fjern x fra S .

Nærmeste nabo

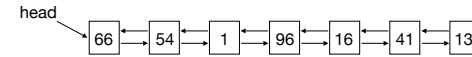
- **Anvendelser.**
  - Søgning efter relateret data (typisk mange dimensioner).
  - Rutning på internettet.

Nærmeste nabo

- **Udfordring.** Hvordan kan vi løse problemet med nuværende teknikker?

Nærmeste nabo

- **Løsning med hægtet liste.** Gem S i en dobbelt-hægtet liste.

- PREDECESSOR(k): lineær søgning i listen efter element med største nøgle $\leq k$.
- SUCCESSOR(k): lineær søgning i listen efter element med mindste nøgle $\geq k$.
- INSERT(x): indsæt x i starten af liste.
- DELETE(x): fjern x fra liste.
- **Tid.**
  - PREDECESSOR og SUCCESSOR i $O(n)$ tid.
  - INSERT og DELETE i $O(1)$ tid.
- **Plads.**
  - $O(n)$.

Nærmeste nabo

- **Løsning med sorteret tabel.** Gem S i tabel sorteret efter nøgle.

1	2	3	4	5	6	7
1	13	16	41	54	66	96

- PREDECESSOR(k): binær søgning i listen efter element med største nøgle $\leq k$.
- SUCCESSOR(k): binær søgning i listen efter element med mindste nøgle $\geq k$.
- INSERT(x): lav ny tabel af størrelse +1 med x tilføjet.
- DELETE(x): lav ny tabel af størrelse -1 med x fjernet.
- **Tid.**
  - PREDECESSOR og SUCCESSOR i $O(\log n)$ tid.
  - INSERT og DELETE i $O(n)$ tid.
- **Plads.**
  - $O(n)$.

Nærmeste nabo

Datastruktur	PREDECESSOR	SUCCESSOR	INSERT	DELETE	Plads
hægtet liste	$O(n)$	$O(n)$	$O(1)$	$O(1)$	$O(n)$
sorteret tabel	$O(\log n)$	$O(\log n)$	$O(n)$	$O(n)$	$O(n)$

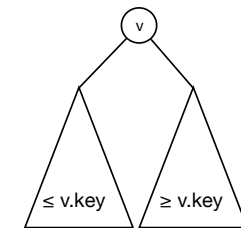
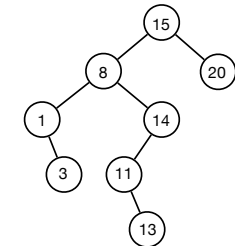
- **Udfordring.** Kan vi gøre det betydeligt bedre?

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb

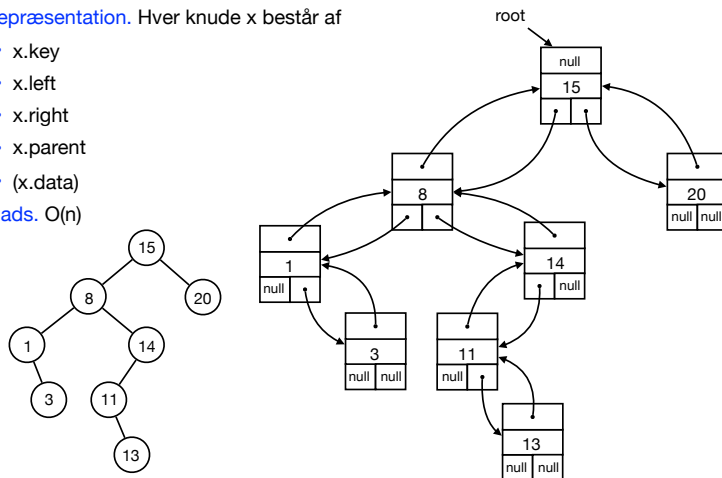
Binære søgetræer

- **Binært træ.** Rodfæstet træ, hvor hver intern knude har et **venstre barn** og/eller et **højre barn**.
- **Binært træ (rekursiv def).** Et binært træ er enten
  - Tomt.
  - En knude med to binære træer som børn (**venstre deltræ** og **højre deltræ**).
- **Binært søgetræ (binary-search-tree).** Binært træ der overholder **søgetræsinvarianten**.
- **Søgetræsinvariant (binary-search-tree property).**
  - Alle knuder indeholder et element.
  - For alle knuder v :
    - alle nøgler i venstre deltræ er $\leq v.key$.
    - alle nøgler i højre deltræ er $\geq v.key$.

Binære søgetræer

- **Repræsentation.** Hver knude x består af
  - $x.key$
  - $x.left$
  - $x.right$
  - $x.parent$
  - $(x.data)$
- Plads. $O(n)$

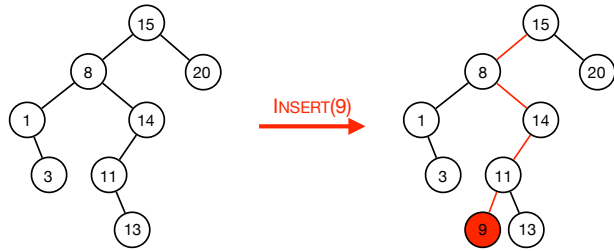

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb

Indsættelse

- INSERT(x): start i rod. Ved knude v:
  - hvis $x.key \leq v.key$ gå til venstre.
  - hvis $x.key > v.key$ gå til højre.
  - hvis null, indsæt x

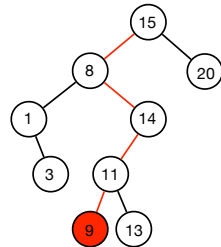
Indsættelse

- INSERT(x): start i rod. Ved knude v:
  - hvis $x.key \leq v.key$ gå til venstre.
  - hvis $x.key > v.key$ gå til højre.
  - hvis null, indsæt x
- Opgave. Indsæt følgende nøgelsekvens i binært søgetræ: 6, 14, 3, 8, 12, 9, 34, 1, 7

Indsættelse

```
INSERT(x,v)
if (v == null) return x
if (x.key ≤ v.key)
    v.left = INSERT(x, v.left)
if (x.key > v.key)
    v.right = INSERT(x, v.right)
```

- Tid. $O(h)$

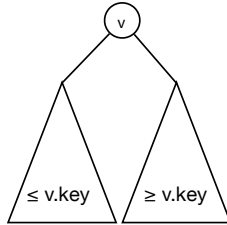

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb

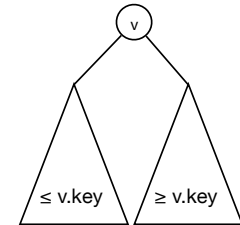
Predecessor

- PREDECESSOR(k): start i rod. Ved knude v:
  - hvis $k == v.key$: returner v.
  - hvis $k < v.key$: fortsæt søgning i venstre deltræ.
  - hvis $k > v.key$: fortsæt søgning i højre deltræ. Hvis der ikke findes knude i højre deltræ med nøgle $\leq k$, returner v.

Predecessor

```
PREDECESSOR(v, k)
if (v == null) return null
if (v.key == k) return v
if (k < v.key)
    return PREDECESSOR(v.left, k)
t = PREDECESSOR(v.right, k)
if (t ≠ null) return t
else return v
```


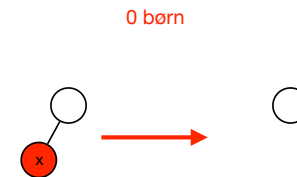
- Tid. $O(h)$
- SUCCESSOR med tilsvarende algoritme i $O(h)$ tid.

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb

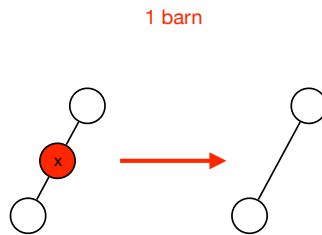
Sletning

- DELETE(x):
  - x har 0 børn: slet x.

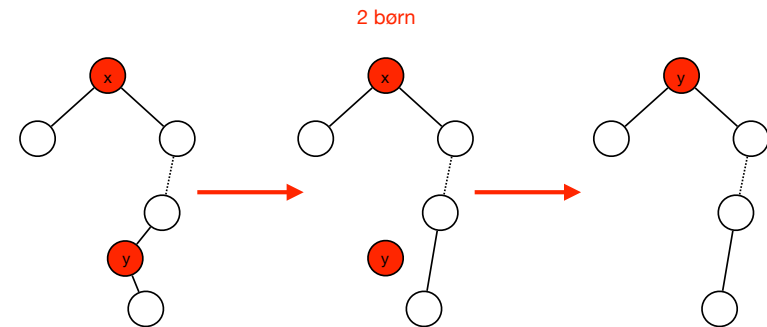
Sletning

- DELETE(x):
  - x har 0 børn: slet x.
  - x har 1 barn: **split** x ud.

Sletning

- DELETE(x):
  - x har 0 børn: slet x.
  - x har 1 barn: **split** x ud.
  - x har 2 børn: find y = knude med mindste nøgle > x.key. Split y ud og udskift y med x.

Sletning

- DELETE(x):
  - x har 0 børn: slet x.
  - x har 1 barn: **split** x ud.
  - x har 2 børn: find y = knude med mindste nøgle > x.key. Split y ud og udskift y med x.

- Tid. O(h)

Binære søgetræer

- **Nærmeste naboer.**
  - PREDECESSOR(k): returner element x med **største** nøgle $\leq k$.
  - SUCCESSOR(k): returner element x med **mindste** nøgle $\geq k$.
  - INSERT(x): tilføj x til S (vi antager x ikke findes i forvejen)
  - DELETE(x): fjern x fra S.
- **Andre operationer på binære søgetræer.**
  - SEARCH(k): afgør om element med nøgle k findes i træ, og returner elementet.
  - TREE-SEARCH(x, k): afgør om element med nøgle k findes i deltræ rodfastet i x, og returner elementet.
  - TREE-MIN(x): returner det mindste element i deltræ rodfastet i x.
  - TREE-MAX(x): returner det største element i deltræ rodfastet i x.
  - TREE-PREDECESSOR(x): returner element med største nøgle $\leq x.key$.
  - TREE-SUCCESSOR(x): returner element med mindste nøgle $\geq x.key$.

Binære søgetræer

- **Kompleksitet.**
  - Linær plads.
  - PREDECESSOR, SUCCESSOR, INSERT og DELETE i $O(h)$ tid.
  - Højden h er afhængig sekvens af operationer.
  - I værste fald er $h = \Omega(n)$.
  - I gennemsnit er $h = \Theta(\log n)$.
  - Med **balancerede** søgetræer (2-3 træer, AVL-træer, rød-sortede træer, ..) tager alle operationer $O(\log n)$ tid i værste fald.
  - Med mere avancerede strukturer kan man klare sig endnu bedre.

Nærmeste nabo

Datastruktur	PREDECESSOR	SUCCESSOR	INSERT	DELETE	Plads
hægtet liste	$O(n)$	$O(n)$	$O(1)$	$O(1)$	$O(n)$
sorteret tabel	$O(\log n)$	$O(\log n)$	$O(n)$	$O(n)$	$O(n)$
binært søgetræ	$O(h)$	$O(h)$	$O(h)$	$O(h)$	$O(n)$
balanceret søgetræ	$O(\log n)$	$O(\log n)$	$O(\log n)$	$O(\log n)$	$O(n)$

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb

Algoritmer på træer

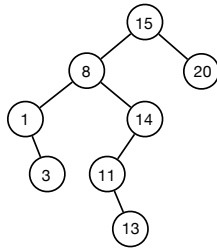
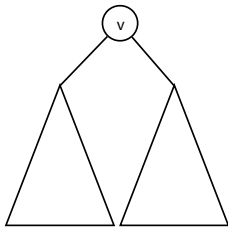

- **Kendte algoritmer på træer.**
  - Hobe (MAX, EXTRACT-MAX, INCREASE-KEY, INSERT, ...)
  - Forén og find (INIT, UNION, FIND, ...)
  - Binære søgetræer (PREDECESSOR, SUCCESSOR, INSERT, DELETE, ...)
- **Udfordring.** Hvordan kan vi designe algoritmer på (binære) træer?

Algoritmer på træer

- Rekursion på binære træer.

- Løs problem på deltræ med rod v:
  - Løs problem **rekursivt** på venstre og højre deltræ.
  - Kombiner løsninger på deltræer til løsning for træ med rod v.

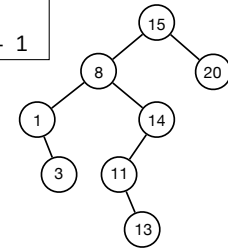
Algoritmer på træer

- **Eksempel.** Beregn størrelse (= antal af knuder) af deltræ med rod v.

- hvis v er tomt: størrelse er 0
- hvis v er ikke-tomt: størrelse er størrelse af venstre deltræ + størrelse af højre deltræ + 1

```
SIZE(v)
if (v == null) return 0
else return SIZE(v.left) + SIZE(v.right) + 1
```

- **Tid.** O(størrelse af deltræ med rod v)

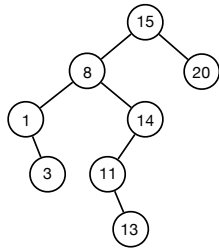
Trægennemløb

- Inorder-gennemløb (*inorder traversal*).

- Besøg venstre deltræ rekursivt.
- Besøg knude.
- Besøg højre deltræ rekursivt.
- Udskriver knuderne i et binært søgetræ i sorteret rækkefølge.

```
INORDER(v)
if (v == null) return
INORDER(v.left)
print v.key
INORDER(v.right)
```

- **Tid.** O(n)

Inorder: 1, 3, 8, 11, 13, 14, 15, 20

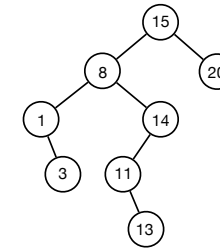
Trægennemløb

- Preorder-gennemløb (*preorder traversal*).

- Besøg knude.
- Besøg venstre deltræ rekursivt.
- Besøg højre deltræ rekursivt.

```
PREORDER(v)
if (v == null) return
print v.key
PREORDER(v.left)
PREORDER(v.right)
```

- **Tid.** O(n)

Preorder: 15, 8, 1, 3, 14, 11, 13, 20

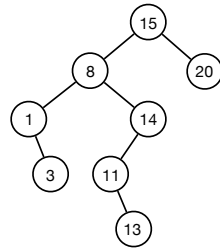
Trægennemløb

- Postorder-gennemløb (*postorder traversal*).

- Besøg venstre deltræ rekursivt.
- Besøg højre deltræ rekursivt.
- Besøg knude.

```
POSTORDER(v)
if (v == null) return
POSTORDER(v.left)
POSTORDER(v.right)
print v.key
```


Postorder: 3, 1, 13, 11, 14, 8, 20, 15

- Tid. $O(n)$

Binære søgetræer

- Nærmeste naboer
- Binære søgetræer
- Indsættelse
- Predecessor og successor
- Sletning
- Algoritmer på træer og trægennemløb